

**MATTIAS
EDVARDSSON**

**POSTIKORTTI
MURHAAJALTA**

Rikospaikka Söderslätt II

Suomentanut Antti Immonen

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

Text and data mining prohibited.

Ruotsinkielinen alkuteos *Vykort från en mördare*

Copyright © Mattias Edvardsson 2025

Suomenkielinen laitos ©

Like Kustannus / Kustannusosakeyhtiö Otava 2026

Helsinki

Tekstin- ja tiedonlouhinta kielletty.

ISBN 978-951-1-50974-5

OTAVA
KIRJAPAINO
Keuruu 2026

Pimeydessä

Pimeys laskeutuu nopeammin kuin nainen osasi odottaakaan. Heti kun hämärä on peittänyt taivaan, alkavat tummat varjot häilyä mustan veden yllä. Hänen olisi pitänyt kääntyä takaisin aiemmin. Nyt hänen on kiirehdittävä askeliaan, jotta hän ehtisi takaisin ennen kuin tulee sysipimeää.

Ainoa ääni hiljaisuuden keskellä on veden liplatus ja hänen huohotuksensa. Ilma tuntuu kurkussa kylmältä, ja nenä vuotaa. Hän astuu vahingossa oksan päälle ja vilkaisee nopeasti olkansa yli taakseen.

Nainen on yksin pensaiden ja ryteikön ympäröimällä kapealla polulla. Sankassa pimeydessä tie näyttää pelastusköydeltä, ja hän etenee sitä pitkin metri metriltä.

Hän näkee kajastusta edessäpäin, paikassa jossa pensaat harvenevat ja vähenevät. Hän rentoutuu, ja hänen olonsa helpottuu. Pian hän pääsee pois tästä pimeydestä.

Ei ole mitään pelättävää. Se on vain mielikuvituksen tuotetta.

Sitten hän kuulee pensaikosta äänen. Pimeydestä pensaiden seasta ilmaantuu esiin varjo.

Hän säntää juoksuun polkua pitkin. Sydän hakkaa rinnassa, jokainen hengenveto raastaa keuhkoja. Edessäpäin näkyy valoa, takaa kuuluu juoksuaskelten tömähelyä.

Nainen ei tiedä, kuka häntä jahtaa. Hän tietää vain, että hänen täytyy paeta. Kun hän kääntää päätään, hän näkee parin mustia urheilukenkkiä ja kuulee terävää koiran haukuntaa.

Hän huutaa apua ja kiljuu. Miksei hän kuunnellut vaistonsa varoituksia?

Hän ei ehdi huomata puun juurta ennen kuin on liian myöhäistä. Hänen jalkansa osuu siihen, ja hän kaatuu eteenpäin polulle. Viime hetkellä nainen ehtii ojentaa käden eteensä ja pystyy vaimentamaan iskua ennen kuin romahtaa maahan. Askeleet hänen takanaan lähestyvät.

1

Lauantaiaamuna, kun kello lähestyi kymmentä, Edith Persson päätti, että nyt sai riittää. Hän kaivoi imurin esiin ja raahasi sen kynnyksen yli miehensä makuuhuoneeseen, jossa tämä edelleen kuorsasi.

Folke rojotti selällään sängyssä suu auki. ”Vielä viisi minuuttia”, hän mumisi, väänteli tyynyä, murahti ja tuhahti.

”*Melodikryssset* alkaa vartin päästä.”

Edith oli jo leikannut ristisanasivun irti aamulehdestä ja teroittanut valmiiksi keltaisen lyijykynän. Kun ohjelma alkoi, pariskunta istui tavalliseen tapaansa keittiössä radion ääressä ja onnistui jälleen kerran ratkaisemaan hankalan ristisana-tehtävän.

”Oliko eilen mukavaa?” Edith kysäisi ohjelman päättyttyä.

”Oli kyllä. Väkeä oli paljon.”

Folke oli soittanut perjantai-iltana Skurupissa. Se oli hänen nykyinen elinkeinonsa: hän viihdytti musiikillaan ihmisiä ravintoloissa, pubeissa ja eri klubeissa Söderslättin alueella. Illalla olisi taas sen aika.

”Kuulehan, eukkoseni.” Folke sujautti kätensä Edithin vyötärölle. ”Rakastan sinua.”

Folke suuteli häntä poskelle.

”Oletko ihan varma?”

”En ole koskaan ollut varmempi.”

Folke hymyili ja suuteli häntä uudestaan.

Edith tunsi lämpimän tunteen vatsanpohjassaan, kun hän hetken kuluttua avasi itse ompelemansa keittiöverhon ja kurkisti ulos. ”Huh, onpa melkoisen tuulinen keli. Pihatie on taas täynnä lehtiä.”

Folke nousi heti ylös. ”Minäpä käyn ulkona lakaisemassa ne pois.”

Sillä välin Edith ryhtyi siivoamaan keittiötä: hän tiskaili, kuivasi ja imuroi. Folkella oli ainutlaatuinen kyky levitellä murusia ympäriinsä.

Säännöllisin väliajoin Edith avasi verhon ja kurkisti ulos. Skegriessä, pienessä kylässä Trelleborgin luoteispuolella, jossa Edith ja Folke olivat asuneet neljäkymmentä vuotta, ei tapahtunut paljon mitään. Kylällä oli koulu, kirkko ja vanha kyläkauppa. Katu Perssonien keittiön ikkunan edustalla oli useimmiten tyhjä. Joskus ihmiset kulkivat ohitse koirineen, jotka sotkivat kukkapenkit, ja silloin tällöin ohi saattoi kaasutella joku kaahailija. Mutta muuten oli enimmäkseen rauhallista ja leppoisaa.

Heti kun Edith oli ryhtynyt valmistamaan lounasta ja laittanut perunat kiehumaan, hän kuuli ääniä ikkunan ulkopuolelta ja tirkisti nopeasti ulos. Kadulla seiso Jenny, vastapäisessä talossa asuva naapuri. Jennyllä oli tyylikäs pusero, punainen takki ja polvipituinen hame, ikään kuin hän olisi ollut kaksikymmentäviisi- eikä viisikymmentävuotias. Folken kanssako hän siellä parhaillaan jutteli?

Edith ryntäsi ulos ovesta sydän kurkussa, mutta huomasi nopeasti, että se olikin väärä hälytys. Folke seiso ajotien päässä ja heilutteli siellä luutaa. Hän ei näyttänyt edes huomanneen Jennyä, mutta pysähtyi heti, kun näki Edithin.

”Minne sinä menet?”

”Käyn vain postilaatikolla”, Edith vastasi ja pujahti hänen ohitse.

”Postin jakaminen lauantaisin lopetettiin jo aikaa sitten”, Folke ihmetteli.

Suuren varastorakennuksen takana tontin rajalla Edith kumartui, jottei häntä voisi nähdä kadulta. Hän havaitsi Jennyn siluetin lehtien ja oksien välistä, mutta ei vielääkään nähnyt miestä, jonka kanssa Jenny puheli. Miehellä oli miellyttävän matala ääni, ja hän sanoi jotakin sellaista, että kaikki tulisi lopulta kääntymään parhain päin. Kuka tuo mies mahdtoi olla? Oliko Jenny raahannut kotiin jonkun uuden hoidon? Se pikku lutka.

Jenny Grahn ja hänen perheensä olivat muuttaneet kadun toisella puolella olevaan taloon viisi vuotta sitten. Aviomies Tommy oli käyttänyt kaiken vapaa-aikansa remontoidakseen kauniin, tienoolle ominaisen vanhan kadunvarsitalon täysin uuteen uskoon, ja samalla pariskunnan pojat olivat remonneet kaiken aikaa palloineen, mailloineen, viritettyine mopoineen ja kovaäänisine musiikkeineen. Jossain vaiheessa kesän alussa Jenny oli potkaissut miehensä ulos huushollista ja palkannut rakennusfirman viimeistelemään remontin, mutta tontti näytti edelleen rakennustyömaalta.

”Minun on parasta mennä nyt, ennen kuin vaimoni tulee takaisin”, tuntematon mies sanoi.

Oliko mies siis uskoton? Edithin oli saatava nähdä hänet. Hän kiersi pensaan ja käveli kohti postilaatikkoa.

”Hei vaan”, mies tervehti. Jenny Grahnkin nyökkäsi lyhyesti. Edith yritti olla näyttämättä liian uteliaalta.

Mies oli pitkä ja hoikka ja näytti yllättävän mukavalta. Hän oli pukeutunut halpaan pukuun kuin jonkin tanssiorkesterin laulaja ja oli taatusti viisitoista vuotta Jennyä vanhempi. Jenny näytti olevan heikkona harmaiden ohimoiden lumovoimaan.

Tunnelma tuntui kireältä. Sekä Jenny että tuntematon mies vaikenivat, joten Edith asteli nopeasti postilaatikolle ja työnsi kätensä sen sisälle.

Siellä oli kuin olikin jotain. Pieni postikortti. Sen tarkemmin sitä katsomatta Edith otti kortin ja kiirehti takaisin omalle talolleen. Heti astuttuaan sisään hän seisahtui eteisen matolle ja tarkasteli korttia.

Se oli aivan tavallinen postikortti, jonka etupuolella oli kirkon kuva. Siinä ei ollut postimerkkiä eikä postileimaa. Olikohan joku pudottanut sen itse heidän postilaatikkoonsa?

Postikortti oli osoitettu Edithin aviomiehelle, Folke Perssonille. Osoite täsmäsi, ja vasemmalla puolella olevaan kirjoitustilaan joku oli piirtänyt ristin ja kynäillyt päivämäärän 30.10.1994.

Sehän oli huomina. Sunnuntai.

Edith vapisi. Kortissa oli jotain kertakaikkisen karmivaa: kirkko, pieni risti ja päivämäärä. Siitä tuli mieleen hautakivi ja siihen kaiverrettu kuolinpäivä.

2

Gunni Hilding katui päätöstään. Tämä ei ollut sitä, mitä hän oli etsinyt.

Hän istui nahkanojatuolissa Trelleborgin keskustassa sijaitsevassa Tre Lyktor -pubissa ja yritti järjestellä ajatuksiaan samalla kun coverbändi luukutti nurkkauksessa rockmusiikkia.

Gunnin täti Kerstin oli suositellut tätä paikkaa. Tai suositellut ja suositellut: Kerstin oli jankuttanut jo viikkokausia, että Gunnin pitäisi käydä ulkona tapaamassa ihmisiä – eli *miehiä* – ja Tre Lyktor oli pikkukaupungissa yksi niistä harvoista paikoista, jossa siihen oli mahdollisuus.

”Sinun täytyy ajatella vähän itseäsikin”, Kerstin oli muistuttanut.

Tänä syksynä se oli ollut erityisen vaikeaa. Gunnin kaikki aika oli huvennut pikkusiskosta huolehtimiseen.

Hän kumosi kurkkuunsa viimeisen siemauksen Trocadero-drinkistään ja katseli ympärilleen. Hänen edessään istui joukko eri-ikäisiä miehiä, jotka häärivät blackjack-pöydän ympärillä. Oikeiksi todennettuja satalappusia vaihdettiin värikkäisiin pelimerkkeihin, ja välillä kuului hurmioituneita kiljahduksia ja välillä taas tappion ja epätoivon huudahduksia. Tupakansavun keskellä tanssi hilpeä porukka pidellen käsissään olutpulloja ja laseja, ja sohvalla halaili ja suuteli vastarakastunut pariskunta.

Gunni ei kuitenkaan kaivannut mitään tällaista. Itse asiassa hän tunsu itsensä harvoin yksinäiseksi. Sen sijaan hän tunsu

olevansa ulkopuolinen. Hän viihtyi sivustakatsojana, joka pysyi omalla paikallaan, vaikka oli hetkiä – joskus kokonaisia päiviä – jolloin tyhjiys ja kaipausta kaivoivat suuria aukkoja rintaan. Mutta kapakka? Juhlminen? Ei hän sellaista kaivannut. Riittäisi mainiosti, jos joku vain halaisi häntä silloin tällöin.

Hän laski limunsa pöydälle ja oli juuri nousemaisillaan, kun hänen eteensä hoippui vatsakas miekkonen huolimattomasti silitetyssä havaijipaidassa.

”Tuletko tanssimaan?”

Mies näytti sellaiselta, joka oli valittu koulun liikuntatunneilla aina viimeisenä joukkueeseen. Gunni tunsu heti sääliä häntä kohtaan.

”Enpä tiedä.” Hän vilkaisi bändin edessä olevaa pientä tanssilattiaa, jossa parhaillaan kaksi naista heilutti peppuaan ja viskeli hiuksiaan ja punaposkinen mies tanssi tangoa viinipullon kanssa.

”Tulisit nyt!” huusi havaijipaitamies särökitaroiden ja falskin laulun yli.

Ei ollut mitään syytä olla epäkohtelias, mutta Gunni ei todellakaan halunnut tanssia.

”Olen vähän väsynyt”, hän sanoi ja oli haukottelevinaan.

”Äh, älä viitsi, eihän kello ole vielä paljon mitään.”

Mies alkoi kiskoa Gunnia mukaansa ja puristi hänen käsi-varttaan paksuilla sormillaan. Hieman liian kovaa, hieman röyhkeästi.

Gunni nykäisi kätensä pois ja vastusteli: ”Sanoin jo, etten halua.”

Mies päästi irti ja tuijotti häntä yllättyneenä. ”Hitto, minähän tiedän sinut. Sinähän olet kyttyä, etkö olekin?”

Gunnin ei tarvinnut sanoa mitään. Katse hieman harittaen mies kompuroi, kääntyi ja käveli horjahdellen tiehensä savuisen pubin läpi.

Gunni puki takin ylleen ja lähti. Olisi varmasti olemassa parempiakin tapoja tavata uusia ihmisiä. Hän halusi istua ja jutella jonkun kanssa, tutustua syvemmin. Se sai mieluusti viedä aikaa. Totta kai hän voisi kuvitella tanssivansakin, mutta ei näissä olosuhteissa.

Pubin ulkopuolella hän pysähtyi, sanoi heipat portsarille ja päätti sitten kävellä sisarensa hylätyn talon ohi. Talo oli tyhjentynyt yhden ainoan päivän aikana, ja koko perhe oli kadonnut. Gerdistä ja Karl-Fredrikistä tai heidän pojistaan Benjaminista ja Isakista ei ollut jäänyt jälkeäkään. Seurakunnassa kellään ei ollut aavistustakaan, minne he olivat lähteneet, ja viranomaisetkin olivat neuvottomia. Gerdin perhe oli kadonnut kuin maan nielemänä.

Gunni käveli ovelle ja koputti. Hän kiersi talon ja kurkisti sisälle kaikista ikkunoista, vaikka tiesikin sen turhaksi. Talossa ei ollut jäljellä mitään. Ei huonekaluja, ei tavaroita. Ei Gerdiä.

Vähän ennen keskiyötä Gunni otti taksin Stortorgetilta Klags-torpin ulkopuolella sijaitsevalle tätinsä maatilalle, jonne oli päätenyt viisitoista vuotta sitten, kun hänet oli erotettu Jehovan todistajista. Vuoteeseen mentyään hän makaili pitkään valveilla ja kääntyili peiton alla, pöyhi välillä kovaa tyynyään ja yritti olla ajattelematta mitään. Lopulta hän oli kaikesti nukahdellut, sillä kun hän heräsi, aamun valoa oli jo alkanut langeta sisään kattoikkunasta. Kerstin-täti koputti oveen ja huhui häntä.

”Sinulle on puhelu!”

Gunni nousi istualleen ja hieroskeli silmiään. Sitten hän pani vauhtia töppösiin. Hänelle soitettiin hyvin harvoin. Hän kiiruhti puolijuoksua pihan poikki ja raahusti keittiöön, jossa langaton puhelin odotti häntä ruokapöydällä.

”Hei, Gunni puhelimesta”, hän ilmoitti luuriin ja yritti olla kuulostamatta hengästyneeltä.

”Hilding, tarvitsen apuasi.”

”Valter?”

Rikosyksikön päällikkö kuulosti rasittuneelta. Gunni ei ollut keskustellut hänen kanssaan moneen kuukauteen, ei sen jälkeen, kun oli kieltäytynyt vakituisesta virasta rikososastolla. ”Voitko tulla tänne heti?” Valter pyysi.

”Poliisiasemalleko?”

Gunni nosti kätensä rinnalleen. Hän oli yhä unenpöpperöinen.

”Olen Fuglien kirkon luona”, Valter vastasi. ”Tiedätkö, missä se on?”

Gunni ei ymmärtänyt, mitä Valter tarkoitti. Oliko kyseessä työasia? Gunnilla oli ollut hyvä syy kieltäytyä työskentelemästä Valterin kanssa rikospoliisissa. Hän ei voinut työskennellä Valter Roosin kaltaiselle pomolle, joka väitti olevansa edistyksellinen ja rekrytoi paljon nuoria naisia, mutta tiukan paikan tullessa kieltäytyi kuitenkin kuuntelemasta heitä.

”Mistä on kyse?” Gunni kysyi.

”Kirkon ulkopuolelta on löydetty kuollut henkilö.”

3

Edith Persson veti sivuun keittiön verhon ja kurkisti ulos aamuiseen valoon. Ensin hän luuli näkevänsä Folken kävelvän ajotiellä, mutta pian hän tajusi kulkijan olevan joku muu. Hän ei tunnistanut lakkia eikä polvet peittävää liehuvaa pitkää takkia. Vasta kun tulija oli kävellyt aivan talon eteen, hän näki, että tämä oli pappismies. Holger Lomander oli ollut vielä nuori ja kokematon pappi vihkiessään Edithin ja Folken. Nyt hän oli jo kumaraselkäinen ja käveli vaivalloisesti.

Ajatukset surisivat kuin vihainen mehiläisparvi Edithin pääkopassa, kun hän meni avaamaan ovea. Mihin Folke oli häipyinyt? Miksei hän ollut palannut kotiin? Papilla ei ollut yleensä montaakaan syytä poiketa tällä lailla odottamatta kenenkään kotiin kello kuudelta sunnuntaiaamuna.

”Edith, saanko tulla sisään?”

Edith kuuli papin äänensärvystä, että asia oli vakava. Hän avasi suunsa, mutta ei ehtinyt sanoa mitään, sillä jyrinä sai heidät molemmat katsomaan kadulle: Edithin ainoa poika Benny siellä palaili kotiin ruskealla Ford Taunuksellaan, jonka pakoputkessa oli reikä.

”Soitin myös Bennyille”, Lomander ilmoitti.

Edith tunsi kyynelten valuvan poskilleen. ”Mitä on tapahtunut?”

”Olen pahoillani.” Pappi laski kätensä hänen käsivarrelleen. ”Folke kuoli viime yönä.”

Edith vapisi ja itki, kun pappi ja Benny auttoivat hänet keittiön tuolille. Poika sytytti savukkeen liesituulettimen alla.

”Miten se tapahtui?” Edith yritti olla murtumatta. ”Pettikö sydän?”

Lomander istahti Edithin viereen. Hän oli tavallista kalpeampi. Sekä silmät että iho olivat menettäneet väriään.

”En tiedä, mitä tapahtui”, pappi vastasi. ”Poliisi tutkii asiaa.”

”Poliisiko?” Bennyn äänensävy oli halveksiva. ”Miksi?”

”Kuolinsyy on kai selvitettävä. Folke löydettiin Fuglien hautausmaalta.”

”Mitä helvettiä hän siellä teki?”

Bennyn kova ääni jyskytti Edithin päässä. Kaikki Edithin ympärillä tuntui kieppuvan. Tämän täytyi olla unta, todella kamala painajainen. Hän hautasi kasvonsa käsiinsä ja painoi selän tuolin selkänöjää vasten, jotta ei lyyhistyisi lattialle.

”Folke esiintyi eilen illalla Maglarpin majatalossa”, pappi selvensi kääntyen Bennyn puoleen. ”Enempää en valitettavasti tiedä.”

Benny huokaisi äänekkäästi. Pappi ei tietenkään ymmärtänyt, mitä huokaus merkitsi, mutta Edith ymmärsi.

Miksi Edith ei ollut lähtenyt mukaan majataloon? Sen jälkeen, kun he olivat löytäneet sen kauhean postikortin, se olisi ollut ainoa oikea ratkaisu, mutta Folken mielestä Edith oli kuvitellut joutavia. Folke oli ollut vakuuttunut, että kortti oli vain poikien kepponen, huono vitsi.

Jos Folke olisi lähtenyt jonnekin muualle, Edith olisi varmaan kuitenkin mennyt hänen mukaansa. Mutta Edith ei pitänyt Maglarpin majatalosta. Se oli varsinainen räkälä. He olivat käyneet siellä muutama viikko sitten syömässä. Porsaankyljys oli maistunut lampaalta ja kastike oli ollut paakkuista. Lauantai-iltaisain tunnelma oli lähes sietämätön, kun paikka täyttyi juo-

poista ja kylän taulapäistä, joiden suurinta hupia oli laulaa loilottaa yhteen ääneen rallia *Får man ta hunden med sig in i himlen?*

”Missä hän on nyt?”

Edith ei kyennyt uskomaan asiaa todeksi. Folkehan oli ollut kuoleman vastakohta. Hän oli ollut täynnä elämää. Kun Edith oli ollut väsynyt, Folke oli piristänyt häntä. Kun Edith oli tuntenut itsensä vanhaksi, Folke oli saanut hänet tuntemaan itsensä nuoreksi.

”Ruumis viedään Lundiin oikeuslääkärin tutkittavaksi”, Lomander selitti. ”Folke on nyt Jumalan luona.”

Benny huokaisi jälleen. Tällä kertaa Edith mulkaisi häntä tuimasti, vaikka itsekin epäili papin sanoja.

Hetken kuluttua Lomander jätti heidät rauhassa suremaan. Hän käveli pois päin katuja pitkin selkä kumarassa ja hitain askelin. Edith seurasi keittiön verhon raosta, kuinka hän katosi näkyvistä.

”Mitä helvettiä on voinut tapahtua?” Benny mutisi. ”Joutuiko Folke tappeluun majatalossa?”

Se ei kuulostanut Folkelta. Hän oli ollut liian vanha moiseen. Miksi edes joku olisi käynyt hänen kimppuunsa?

”Hän varmaan ärsytti väärää henkilöä”, Benny arvaili edelleen ja sytytti uuden savukkeen.

Poika seisoi kyyryssä hellan ääressä ja keinahteli edestakaisin. Hän ei ole koskaan ollut rauhallinen, ajatteli Edith itseksensä. Koulussakaan Benny ei ollut pystynyt istumaan paikoillaan edes minuuttia. Ja juuri siksi hänen arvosanansa olivat olleet mitä olivat.

”Minun on näytettävä sinulle jotain”, Edith sanoi. ”Eilen postilaatikkoon tuli outo postikortti.”

Edithin ruumis tuntui painavan tonneja, kun hän nousi ylös. Hän kaivoi postikortin lähilyllyltä, mihin se oli piilotettu

laskujen ja tärkeiden kirjeiden sekaan. Hän ojensi sen Bennyille, joka käänteli ja väänteli korttia silmät suurina.

”Mikä tämä on olevinaan?”

”Folke arveli sitä kepposeksi. Meidän olisi pitänyt ottaa se vakavasti.”

”Miksi tässä on kirkon kuva?” Benny ihmetteli. Hän käänsi kortin ja huomasi ristin ja päivämäärämerkinnän.

”Meidän on annettava tuo kortti poliisille!” Edith sanoi.

Benny ojensi kätensä häntä kohti. Benny kosketti hitaasti ja varovasti Edithin käsivartta niin, että Edith tunsi lämmön säteilevän ihonsa läpi ja koko vartalonsa. Siitä, kun Edith oli tuntenut olevansa näin lähellä poikaansa, oli ikuisuus.

”Onko meidän todella pakko?” Benny kysyi. ”Ehkä on parempi olla tekemättä sitä.”

4

Gunni ei ollut varma, oliko hän käynyt Fugliessa aiemmin. Se oli melko tyypillinen skånelainen kylä, joka sijaitsi pelloilla Skegrien pohjoispuolella. Kapea tie mutkitteli valkoiseksi rapattujen 1800-luvun navettojen ja perinteisten kadunvarsitalojen ohi. Pihoja koristivat tarhasalkoruusut ja vanhat sinkityt maitonkat. Kylän eteläisimmässä päässä kohosi kukkulan laella, avoimien peltojen keskellä kirkko.

Hautausmaan edessä olevalla parkkipaikalla seisoi kaksi poliisiautoa, ja porttia vartioi univormupukuinen kollega, josta käytettiin epäilyttävää lempinimeä Slappen.

”Hilding?” Slappen kysyi yrittämättä peitellä hämmästyttään.

Ei ollut mikään ihme, että hän hämmästyi, sillä oli varhainen sunnuntaiamu, ja Gunnin olisi pitänyt olla vapaalla.

”Komisario Roos pyysi minua tulemaan tänne.”

Slappen raapaisi korvantaustaan. Ei ollut tavallista, että nuorempi konstaapeli komennettiin rikospaikalle vapaapäivänään.

Gunni asteli hautausmaalle ja silmäili ympärilleen. Oli täysin hiljaista. Puiden oksat roikkuivat hautarivien yllä. Erään marmorisen muistomerkin vieressä seisoivat Valter, joka viittilöi hienovaraisesti lähestymään.

”Kiitos, että tulit”, hän sanoi.

Se tuntui oudolta. Kuin olisi tavannut vanhan ystävän pitkästä ajasta. Gunni ja Valter olivat työskennelleet aikoinaan

tiivisti yhdessä, mutta tämän syksyn aikana Gunni oli törmännyt häneen tuskin lainkaan.

”Arvostan sitä todella.” Valter oli pukeutunut tavalliseen tapansa mittatilauspukuun ja mustiin kiiltoonahkakengiin. Hänen kasvoillaan näkyi selvästi häpeä ja katumus. ”Brun on jäänyt eläkkeelle, ja Hasse on Legolandissa. Olen tällä hetkellä täysin yksin rikosyksikössä.”

”Aivan.” Hasse oli kertonut lähtevänsä Tanskaan lastenlastensa kanssa. Juuri Hasse oli ollut kaikista pettynein, kun Gunnille oli tarjottu vakituista virkaa rikospoliisissa ja tämä oli kieltäytynyt siitä.

”Mihin sinä minun apuani kaipaat?”

Ennen kuin Gunni oli hakenut poliisikouluun, hän ei ollut ollenkaan epäillyt, etteikö hänestä voisi tulla hyvää rikostutkijaa. Se oli jopa ollut hänelle eräänlainen unelma. Mutta Gunni oli suoraan sanottuna kyllästynyt siihen, että oli joutunut rikososastolla huutamaan äänensä käheäksi saadakseen mielipiteitään kuuluviin.

”Pelkään, että kyseessä voi olla murha.” Valter kääntyi kohti kirkkoa. Muutaman metrin päässä kiviportaista, joiden yläpäässä komeili kirkon kaareva ovi, makasi ruumis keltaisen huovan alla. Gunni erotti pitkän, leveäharteisen hahmon. Jalkopäästä pisti esille pari sinisiä purjehduskenkiä. Hän värähti ja katsoi pois.

”Olen täällä nyt, koska tilanne on kiireellinen. Mutta jatkossa et voi laskea minun varaani.”

Valter nyökkäsi lyhyesti. ”Ymmärrän.”

Hän sai olla niin hapan kuin halusi. Eihän ollut Gunnin syytä, että rikososastolla oli alimiehitys.

Aikoinaan vuosia sitten, kun Valter oli ollut piirissä vielä uusi, Gunni oli pitänyt työskentelystä Valterin kanssa – se oli tapahtunut ennen kuin Valter oli alkanut seurustella heidän

yhteisen kollegansa Ingan kanssa. Gunni oli jopa ollut hieman rakastunut Valteriin. Siitä oli kuitenkin jo kauan.

”Miten hänet löydettiin?” Gunni tiedusteli ja vilkaisi varovasti huovan alla olevaa ruumista.

”Muuan nainen oli ulkoiluttamassa koiraansa. Kuulustelin häntä juuri. Sillä naisella on ilmeisesti vaikeuksia saada unta, ja hänellä on tapana tehdä aikaisin aamulla kävelylenkki kylän läpi. Kello oli viiden maissa, kun hän kulki tästä ohitse ja näki miehen maassa. Ensin hän luuli miehen vain nukkuvan krapulaansa pois, mutta huomattuaan verilammikon hän juoksi kotiin ja soitti hätänumeroon.”

Se ei ollut mikään suuri lammikko, pikemminkin verta oli vain parin tumman läiskän verran, mutta Gunni käänsi silti katseensa heti toisaalle.

”Tiedätkö, kuka tuo mies on?”

Valter käveli Gunnin edellä kirkkopolkua pitkin. ”Kirkon vahvistestari tunnisti hänet Folke Perssoniksi, joka asui naapurikylässä, Skegriessä.”

Valter kyykistyi ruumiin eteen. Gunni epäröi hetken ja pysyi etäällä. Eihän hän aikonut osallistua aktiivisesti tämän tapauksen tutkintaan.

Kun Valter veti peiton kuolleen kasvoilta, näky etoi Gunnia. Oliko hän outo, kun ei halunnut katsoa?

”Seitsemänkymmentävuotias, ei merkintöjä rikosrekisterissä”, Valter totesi. ”Suosittu muusikko ja viulisti näillä seuduilla.”

”Miten hän kuoli?” Gunni kysyi. ”Voiko syynä olla onnettomuus?”

Valter nojautui hitaasti taaksepäin ja käänsi kasvonsa kohti siniharmaata taivasta. Gunni seurasi Valterin katsetta. Heidän edessään kohosi kohti taivasta korkea kirkontorni.

”Epäilen, että hän putosi tuolta”, Valter totesi.

5

”Hyppäsikö hän?” Se oli Ingan ensimmäinen ajatus, kun Valter kertoi miehestä, joka oli löydetty kuolleena kirkontornin juurelta.

”Ensin luulin niin”, vastasi Valter, joka oli tullut kotiin syömään lounasta ja ulkoiluttamaan koiran. Hän istahti yhdelle olohuoneen kalliista ja rumista baarijakkaroista, joita Inga oli yrittänyt kieltää häntä ostamasta.

”Mikä sai sinut muuttamaan mielesi?”

Valter keinutteli edestakaisin korkealla tuolilla. Ihan kuin hänen olisi pakko istua sillä koko ajan todistaakseen, että se oli ollut hyvä ostos.

”Oikeastaan on vain yksi tapa päästä kirkon katolle: tornin ikkunan kautta. Ja se on huimaavan korkealla.”

Inga tunsi vatsaansa kouristavan. Pudotusta on varmasti vähintään kaksikymmentä metriä.

”Ongelmana on, että kaikki tornin ikkunat oli suljettu sisäpuolelta”, Valter jatkoi. ”Rikospaikkatutkijat työskentelevät nyt siellä, mutta kaikki viittaa siihen, että Folke Persson on päässyt sisään kirkkoon, ylös torniin ja sieltä katolle. Sen jälkeen joku on sulkenut ikkunat sisäpuolelta.”

Inga mietti vaihtoehtoisia selityksiä. Hänen poliisinvaistonsa kertoi, että tässä oli jotain hämärää. Olisiko joku tönäissyt seitsemänkymppisen ukon kirkontornista keskellä yötä?

”Eikö hän olisi voinut kiivetä katolle ulkopuolelta?”

”Se vaikuttaa enemmän tai vähemmän mahdottomalta. Siinä tapauksessa hän olisi tarvinnut erittäin pitkätkä tikkaat, eikä sellaisia ole löytynyt.”

Oli kulunut yli viisi vuotta siitä, kun Inga oli enemmän tai vähemmän vasten tahtoaan päätenyt rikososastolle aloitettuaan suhteen esimiehensä kanssa. Siitä lähtien hän oli osallistunut yleisiin tutkimuksiin, joissa oli kyse karanneista papukaijoista, rikkoutuneista taustapeileistä ja varastetuista polkupyöristä. Nyt hän halusi päästä penkomaan jotakin mutkikasta ja merkittävää tapausta.

”Milloin Hasse palaa lomalta? Ethän sinä kai voi tätä yksin tutkia?”

Valter oli taas vähällä liukua jakkaraltaan. Hän tiesi tietysti, mitä Inga halusi. Kesällä Inga oli hakenut Ystadiin rikososastolle, mutta kuten tavallista, sekin paikka oli mennyt miehelle.

”Hasse palaa torstaina. Kyllä minä siihen asti pärjään.”

Valter vastasi lyhyesti ja vältteli Ingan katsetta. Eikö hän halunnut Inгаа mukaan tutkintaan? Tietenkään ei ollut ihan-teellista olla vaimonsa pomo, siitä he olivat keskustelleet aiem-minkin, mutta nythän he olivat olleet yhdessä jo vaikka kuinka kauan. Lisäksi kyseessä oli vain väliaikainen ratkaisu.

”Voisin tulla auttamaan sinua”, Inga totesi selventääkseen asiaa. ”Nythän minä istun täällä enimmäkseen vain peukaloita pyöritellen.”

Valter ei vielääkään katsonut häntä. Kun Valter liukui tuolilta alas ja laski jalkansa lattialle, koiranpentu hyppäsi koristaan ja alkoi haukkua.

”Se tulee olemaan vaikeaa Lassien takia.”

Koiran takiako? Sehän oli Valterin projekti. Inga ei ikimaa-ilmassa antaisi tuon koiranpennun, jota ei edes ollut halunnut, estää urakehitystään.

”Meillähän on koiravahti.”

Valter oli nyt kääntynyt häneen selin ja lähtenyt astelemaan keittiöön, ja pentu tassutteli perässä.

”Olen itse asiassa jo puhunut asiasta Hildingin kanssa”, Valter mutisi.

”Gunnin? Ahaa. Niin, se on varmasti hyvä ratkaisu.”

Inga ei halunnut kuulostaa liian nololta. Hän piti Gunni Hildingistä, vaikka he olivatkin monin tavoin toistensa vastakohtia. Gunni oli jotenkin nössö. Inga arvosti Gunnin sinnikkyyttä ja vahvaa oikeudentuntoa, muttei ymmärtänyt, miksi tämä ei onnistunut saamaan yksityiselämäänsä kuntoon. Gunni asui yhä maaseudulla tätinsä luona. Kun hän oli muutama vuosi sitten päätynyt rikospoliisiin, hän oli ihastunut Valteriin, kuten monet muutkin naiset poliisiasemalla, ja joskus Inga ajatteli, että Valter olisi sopinutkin paremmin yhteen Gunni Hildingin kaltaisen avuttoman naisen kanssa.

Kun Inga tuli keittiöön, Valter oli nostanut koiranpennun syliinsä ja helli sitä.

”Paitasi tulee aivan karvaiseksi.”

”No voi sentään!”

Pentu oli muuttanut Valterin. Inga ei ollut koskaan ennen nähnyt Valterin hössöttävän tuolla lailla. Mies puhui koiralle vauvakieltä eikä välittänyt siitä, että hänen kallis kauluspaitansa sotkeentui.

Inga ei ollut koskaan ollut koiraihminen. Hän ei ollut edes eläinrakas. Kissanpentu saattoi kyllä olla valokuvassa söpö, mutta kaikkihan tiesivät, että muutamassa kuukaudessa pieni pörröinen söpöliini muuttui salakavalaksi bakteeripesäkkeeksi, jolla oli kaiken kukkuraksi terävät kynnet. Siksi olikin hieman ihmeellistä, että Inga oli suostunut koiranpennun hankintaan.

Viime vuodet olivat olleet yhtä haipakkaa. Siinä oli ollut helppo tulla vauhtisokeaksi. Yhtäkkiä Inga oli mennyt naimisiin ja ostanut talon yhdessä Valterin kanssa. Inga oli pitänyt siitä, että jotain tapahtui, että he eivät vain jököttäneet paikoillaan, mutta hän ei ollut ollenkaan varma, oliko tämä sitä, mitä hän todella halusi elämältään. Kun hän oli sanonut tarvitsevansa uuden haasteen arjen keskelle, Valter oli ehdottanut koiraa. Pian sen jälkeen Valter oli tullut kotiin pienen kulmaisennoutajan pennun kanssa, eikä Inga ollut osannut kieltää.

”Oliko Folke Perssonilla perhettä?” Inga kysyi.

Hänen oma isänsä oli jo seitsemänkymppinen. Heidän suhteensa ei ollut maailman paras, mutta olisi ollut kauheaa, jos isä olisi menehtynyt ilman minkäänlaista ennakkovaroitusta.

”Vaimo ja aikuinen poika”, Valter vastasi. ”Tapaamme heidät iltapäivällä. Folke oli ilmeisesti melko tunnettu näillä lakeuksilla. Hän esiintyi eri kapakoissa. Tiedätkö, missä hän soitti eilen?”

”En.” Inga katsoi Valteria yllättyneenä. Ei hänellä ollut aavistustakaan maaseudun kapakoista.

”Maglarpin majatalossa.”

Sen paikan hän kuitenkin tunsi. Valitettavasti, olisi ehkä voinut lisätä.

”Gunneri ja minä lähdemme sinne hetken päästä”, Valter ilmoitti.

6

Kylttiä oli vaikea ohittaa. Se seisoj pellolla E6-tien varrella, heti Trelleborgin luoteispuolella. Kestikievarista ilmoitettiin siinä vanhanaikaisella sanalla *gästgifvaregård*.

Gunni hidasti ja suuntasi kohti merta.

”Meillä oli hääillallinen siellä kesällä”, Valter sanoi kasvoiltaan ilme, joka vihjasi, ettei hän ollut täysin tyytyväinen järjestelyihin. ”Gästgifvaregård kuulostaa hienolta, mutta se ei todellakaan ole mikään Michelin-ravintola.”

Gunni ei ollut koskaan käynyt Maglarpin ravintolassa, vaikka oli ohittanut tuon kyltin lukemattomia kertoja.

”Sielläkö sinä ja Inga menitte naimisiin?” Gunni kysyi.

Kukkulalla heidän edessään kohosi suuri kirkko yksinäisenä ja ylväänä. Se seisoj muuten aution tasangon keskellä verenpunaisena ja dramaattisena. Taustalla näkyi Itämeren kimallus, ja hetken ajan näytti siltä kuin kirkon laiva ja torni olisivat olleet juuri lähtemäisillään seilaamaan merelle päin.

”Tuo on Maglarpin *uusi* kirkko”, Valter totesi, kun he ohittivat hautausmaata ympäröivän lehtikuusien kehän. ”Se rakennettiin kaksikymmentä vuotta sitten.”

”Niinkö? Mutta se näyttää kovin kauniilta.”

”Aivan. Valitettavasti tehtiin virhe, kun kirkko sijoitettiin keskelle tasankoa, missä tuulee jatkuvasti. Kovat tuulet tuovat mereltä mukanaan suolaa, joka on halkaissut tiilet ja aiheuttanut sortumisvaaran. Siksi vanha kirkko Maglarpissa

on kunnostettu. Me menimme siellä naimisiin.”

He jatkoivat peltojen välissä kapeaa tietä pitkin melkein rantaan saakka, missä 1700-luvulta peräisin olevat puolustusrakenteet ympäröivät pientä uimarantaa. Avoimelle pellolle oli kerääntynyt variksia hylätyn äkeen ympärille. Majatalo sijaitsi mutkaisen tienpätkän varrella.

Tuuli ravisteli takkia ja viskeli hiuksia Gunnin kasvoille, kun he kävelivät sorapintaisen parkkipaikan poikki. Maalaistyyli-ssä rakennuksessa oli mineriittikatto ja kattolyhty. Sen ulkopuoli näytti tuulen kuluttamalta.

”Saa nähdä, tunnistaako omistaja vielä minut”, Valter mietti. ”Inga oli enimmäkseen hänen kanssaan tekemisissä.”

Vinoon etuoveen oli kiinnitetty juliste: *Trubaduurikilpailu lauantaina 29. lokakuuta, esiintyjänä Folke Persson – TÄYDET ANNISKELUOIKEUDET*. Valokuvassa heille hymyili harmaantunut herrasmies, joka kannatteli harmonikkaa rinnallaan.

”Hän näyttää mukavalta”, Gunni arvioi.

Valter piti Gunnille ovea auki. Eteisen lattia oli peitetty karhealla kokolattiamatolla. Muutama osin rikkoutunut sateenvarjo oli pystyssä metallitelineessä automaattisen kenkienkiilotuslaitteen vieressä. Tuoksui äidin kotitekoisilta lihapullilta.

”Te taidatte olla poliisista?” Noin viisikymppinen mies ojensi kätensä tervehdykseksi. Hänen kyynärvarressaan pulloittavat verisuonet olivat paksuja ja sinipunaisia. Hauislihakseen oli tatuoitu jokin urheilujoukkueen tunnus, jossa oli lintu.

”Kent Berglund?” Valter kysyi. ”Sinähän omistat tämän ravintolan, eikö totta?”

Kent nyökkäsi. Gunni ei pitänyt siitä, miten mies katsoi häntä, ikään kuin hän olisi ängennyt itsensä väärään paikkaan.

”Ihan helvetin surullinen tapaus”, mies pahoitteli. ”Folke Persson oli mahtava tyyppi. Hän veti aina tuvan täyteen.”